

KOALICJA OBYWATELSKA

1. Podstawy prawne tworzenia prawa są rozproszone, zapisane w Konstytucji, ustawach, ale także regulaminach: Regulaminie pracy Rady Ministrów, Regulaminie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, czy Regulaminie Senatu. Regulaminy te przyjmowane uchwałami stosownych ciał, są aktami wewnętrznymi, które łatwo bez jakichkolwiek konsultacji zmienić i bez konsekwencji obchodzić. Mimo tego mają wpływ na sytuację prawną wszystkich podmiotów podlegających prawu Rzeczypospolitej Polski. Czy Państwa zdaniem należy pozostawić stan obecny czy nie należałoby unormować zasad tworzenia prawa ustawą?

Potrzebna jest ustawa, która kompleksowo ureguluje przedmiotową materię.

2. Na którym etapie tworzenia projektów rozwiązań prawnych, Państwa zdaniem powinny być one poddawane konsultacjom społecznym, publicznym i opiniowaniu? Na etapie wypracowywania koncepcji, założeń do projektów ustaw, czy też na etapie prezentacji projektu aktu prawnego?

Konsultacje społeczne powinny rozpoczynać się już na etapie przygotowania założeń do ustawy.

3. Czy projekty ustaw inne niż rządowe – projekty poselskie, komisyjne, senackie oraz przedłożone przez Prezydenta RP powinny być poddawane konsultacjom społecznym, publicznym i opiniowaniu? Jeśli tak, to kto i jak powinien organizować ten proces?

Wymienione wyżej projekty powinny być poddawane konsultacjom społecznym, a za ich organizację powinna odpowiadać wyspecjalizowana, merytoryczna i apolityczna jednostka wewnętrzna utworzona w ramach Kancelarii Sejmu.

4. Jak powinien wyglądać prawidłowo i efektywnie przeprowadzony proces konsultacji i opiniowania? Jakie narzędzia należy stosować? Jak długo powinien trwać?

Proces ten powinien być transparentny i jawny na każdym etapie. Należy używać narzędzi internetowych (e-konsultacje), które zapewniają szybkie i pełne publikowanie wszystkich dokumentów. Trudno jest wskazać arbitralnie maksymalny i minimalny czas trwania konsultacji, bo powinien zależeć on od rodzaju aktu prawnego, zakresu regulacji oraz etapu konsultacji. Z pewnością czas ten nie powinien być krótszy niż 14-21 dni, a w przypadku materii skomplikowanych – nawet do 60 dni.

5. W Sejmie obecnej kadencji zorganizowano tylko 3 wysłuchania publiczne. Dlaczego Państwa zdaniem tak się stało? Czy można zrobić coś, żeby wysłuchania dawały obywatelom realną możliwość udziału w procesie legislacyjnym?

Oczywiście faktyczny brak wysłuchań publicznych miał przyczyny wyłącznie polityczne. Obecna większość parlamentarna uznała, że mandat uzyskany w wyborach w 2015 roku daje jej pełną i nieskrępowaną władzę i że nie musi niczego konsultować ani wysłuchiwać żadnych uwag.

6. Czy projekty poselskie, komisyjne, senackie oraz przedłożone przez Prezydenta RP powinny być poddawane ocenie skutków regulacji? Jeśli tak, to kto powinien ją wykonywać?

Wymienione wyżej projekty powinny być poddawane ocenie skutków regulacji, a za ich organizację powinna odpowiadać wyspecjalizowana, merytoryczna i apolityczna jednostka wewnętrzna utworzona w ramach Kancelarii Sejmu.

7. W jakich sytuacjach należy stosować tryby odrębne, tryb pilny, szybką ścieżkę legislacyjną? Jak przeciwdziałać ich nadużywaniu?

Tryb ten powinien być stosowany wyjątkowo, np. w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa lub stabilizacji finansów. W ustawie, o której mowa w odpowiedzi na pytanie nr 1, należy doprecyzować procedurę takich aktów prawnych i ich konsultacji.